

การวิเคราะห์อุดมการณ์

อุดมการณ์ที่ปรากฏอยู่ในเพลงไทยสมัยนิยมแนวร็อค

ในขณะที่เพลงสมัยนิยมทั่วไปหรือเพลงป๊อปปูล่าร์ส่วนมากจะนำเสนออุดมการณ์ที่เป็นกระแสหลัก แต่เพลงไทยสมัยนิยมแนวร็อคมีการนำเสนออุดมการณ์ 3 แบบคือ

1. อุดมการณ์ต่อต้านกระแสหลัก
2. อุดมการณ์กระแสทางเลือก
3. อุดมการณ์กระแสหลัก

ถ้ากล่าวถึงเพลงแนวร็อคโดยรวมแล้ว อาจจะมองไม่เห็นอุดมการณ์ที่ถูกนำเสนอในเพลงร็อคได้ชัดเจน เพราะเพลงร็อคแต่ละแนวนั้นมีลักษณะที่ต่างกันในด้านความเข้มข้นของรูปแบบและเนื้อหา ดังที่อธิบายไว้ในบทที่ 6-7 ในบทนี้จะหยิบยกเอาเพลงร็อคมาวิเคราะห์ที่ละแนวเพื่อบรรยายให้เห็นอุดมการณ์ที่ปรากฏอยู่ในเพลงตามความเข้มข้นของอุดมการณ์ได้ต่อไปนี้

1. แนวโปรเกรสซีฟร็อค มีรูปแบบผิดแปลกแหวกแนวจากดนตรีที่เป็นประเพณีนิยมของเพลงสมัยนิยมที่ว่า ดนตรีจะต้องไพเราะ เสียงร้องจะต้องนุ่มนวล แต่เพลงแนวโปรเกรสซีฟโดยเฉพาะเพลงของปฐมพร กลับเสนอสิ่งที่ตรงกันข้ามกับกระแสหลักโดยสิ้นเชิง คือ มีรูปแบบดนตรีที่แข็งแกร่ง รุนแรง ไม่ยึดถือรูปแบบ ใช้รูปแบบอิสระตามใจผู้แต่ง บางเพลงมีทำนองที่ไม่เป็นทำนอง ใช้เสียงประสานที่ไม่ประสานกัน การใช้เสียงร้องก็ไม่มี ความ นุ่มนวล ใช้เสียงที่ไม่เป็นภาษาดนตรี เช่น เสียงก่นคำ เสียงชู้คำราม เสียงเท่าทอน

และเสียงกรีดร้องครวญคราง อารมณ์ของเพลงก็หลุดออกจากกรอบความสุนทรีย์ที่มีอยู่ในเพลงทั่วไป เช่น มีอารมณ์เพ้อคลั่ง เกรี้ยวกราด วุ่นวายสับสน เป็นต้น ด้านเนื้อหา คำร้องมีเรื่องเกี่ยวกับความรักน้อยมาก ส่วนมากเป็นการสะท้อนชีวิตและสังคม เป็นการมองชีวิตและสังคมในแง่ลบ เห็นว่าสังคมเลวร้าย เป็นการบรรยายความรู้สึกที่เบื่อหน่ายคนและเบื่อสังคม อุดมการณ์ที่ถูกลำเสนอในเพลงแนวโปรเกรสซีฟหรือคิงเป็นอุดมการณ์ต่อต้านกระแสหลัก

2. แนวเฮฟวีเมทัล ถ้าวิเคราะห์จากรูปแบบดนตรีของแนวเฮฟวีเมทัลแล้ว อาจจัดเป็นอุดมการณ์ต่อต้าน เพราะมีรูปแบบดนตรีที่รุนแรง แข็งกร้าว ขัดแย้งกับเพลงสมัยนิยมโดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นเสียงดนตรีที่ตั้งนำหนักทุ และเสียงร้องที่มักจะร้องตะโกนด้วยเสียงสูงราวกับคนที่ต้องการระบายความรู้สึกที่อัดอั้นตันใจออกมาดั่งๆ แต่ถ้าวิเคราะห์จากเนื้อหา คำร้องแล้วจะพบว่า ไม่ค่อยมีเนื้อหาที่ต่อต้านหรือโจมตีสังคมอย่างรุนแรงแต่อย่างใด เนื้อหาของเพลงเฮฟวีเมทัลยังเป็นเรื่องความรักอยู่ส่วนหนึ่ง ส่วนเรื่องอื่นๆ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการให้กำลังใจผู้ผิดหวัง , เรื่องชีวิตของคน , เรื่องคำสอน หลักปรัชญาและศาสนาเรื่องดนตรีร็อค ฯลฯ ฉะนั้นเมื่อวิเคราะห์รูปแบบรวมกับเนื้อหาแล้ว ทำให้ความรุนแรงในการต่อต้านอ่อนลง อุดมการณ์ที่ถูกลำเสนอแนวเฮฟวีเมทัลจึงเป็นอุดมการณ์เสนอทางเลือก

3. แนวคันทรี่ร็อค แนวคันทรี่นั้นถึงแม้ว่าแนวดนตรีจะไม่หนักแน่นเท่ากับแนวเฮฟวีเมทัล คือเป็นแนวดนตรีที่ผสมผสานกันหลายแนวคือมีทั้งแบบป๊อปร็อค โฟล์คร็อค คันทรี่ และเฮฟวีเมทัล แต่เนื้อหาของเพลงสะท้อนชีวิตและสังคมเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในงานของคาราบาวไม่มีเพลงรักหรือเพลงที่สนับสนุนอุดมการณ์หลักเลย เพลงคันทรี่ร็อคพยายามที่จะผสมผสานระหว่างดนตรีของคนเมืองในยุคอุตสาหกรรมกับดนตรีของคนชนบท รูปแบบดนตรีมีความเป็นสมัยใหม่แต่เสียงร้องมีสำเนียงของเพลงในท้องถิ่นชนบทปะปนอยู่ด้วย ซึ่งแตกต่างจากเพลงป๊อปปูลาร์โดยทั่วไปที่เป็นเพลงของคนเมืองที่ถูกปรุงแต่งให้ไพเราะรื่นหู อุดมการณ์ที่ถูกลำเสนอในเพลงแนวคันทรี่ร็อคจึงเป็นอุดมการณ์กระแสทางเลือกที่ค่อนข้าง

อุดมการณ์ต่อต้านมากกว่าแนวเฮฟวีเมทัล

4. แนวป๊อปร็อก มีรูปแบบดนตรีที่รับเอามาจากเพลงร็อกที่เข้มข้นแล้วนำมาปรับให้อ่อนลงเพื่อให้ฟังง่ายเป็นที่ยอมรับของผู้ฟังกลุ่มใหญ่ เสียงดนตรีของแนวป๊อปร็อกจึงนุ่มนวลกว่าเพลงเฮฟวีเมทัล เสียงร้องก็นุ่มนวลและอ่อนหวานแบบเพลงป๊อป แต่จะเน้นเสียงที่ให้อารมณ์ความรู้สึกมากกว่า เพลงในแนวป๊อปร็อกมีเนื้อหาคล้ายกับเพลงสมัยนิยมโดยทั่วไปคือส่วนมากเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความรักของหนุ่มสาว แต่เพลงป๊อปร็อกก็เสนอเรื่องราวอื่นๆ ด้วยเหมือนกัน เช่น การบรรยายความรู้สึกนึกคิดของตนเอง, การสอนตนเอง, การให้กำลังใจให้คิดตัดสินใจ, การดำเนินชีวิตของบุคคลต่างๆ ฯลฯ แม้แต่เรื่องความรักของเพลงป๊อปร็อกก็แตกต่างจากเพลงป๊อปโดยทั่วไปคือ เน้นเรื่องเสรีภาพในความรัก การเรียกร้องสิทธิเท่าเทียมกันระหว่างหญิงชายในเรื่องความรัก เป็นที่น่าสังเกตว่าเพลงในแนวป๊อปร็อกมีศิลปินหญิงที่มีชื่อเสียงถึง 3 คน คือ จูติมา สุตสุนทร , นรินทร ณ บางช้าง และใหม่ เจริญปุระ ฉะนั้นอุดมการณ์ที่ถูกลำเสนอในเพลงป๊อปร็อกจึงมิใช่อุดมการณ์หลักเช่นเดียวกับเพลงป๊อปปูลาร์ทั่วไป แต่เป็นอุดมการณ์ที่อยู่ก้ำกึ่งระหว่างอุดมการณ์กระแสหลักและกระแสทางเลือก

เนื้อหาของอุดมการณ์ในเพลง

จากการวิเคราะห์ความหมายของเพลงในบทที่ 7 ทำให้ทราบถึงเนื้อหาของอุดมการณ์ที่ถูกลำเสนอในบทเพลงร็อกของไทยดังนี้ คือ

1. อุดมการณ์ร็อก จากความเชื่อที่ว่า " เพลงร็อกไม่มีวันตาย " (Rock Will Never Die) ซึ่งศิลปินไทยได้รับการสืบทอดจากศิลปินร็อกของสหรัฐอเมริกาและยุโรป ปรากฏอยู่ในเพลงร็อกไทยแทบทุกชุด อุดมการณ์นี้มีความเชื่อว่าดนตรีร็อกเป็นดนตรีที่ไพเราะที่สุด ยิ่งใหญ่ที่สุด และเป็นอมตะ เพลงร็อกจะไม่มีวันสูญสิ้นไป จะต้องมิผู้สืบทอดเจตนาต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด ชุดของความคิดความเชื่อ ที่เป็นอุดมการณ์ร็อกได้แก่ การยกย่องเทิดทูนดนตรีร็อก , การแสดงออกที่รุนแรงและก้าวร้าว , ความคิดปัจเจกชนนิยม , การแสวงหา เรียก

ร้องและต่อต้านระบบต่าง ๆ ที่ตนคิดว่าไม่ถูกต้อง , การยึดถือปรัชญาความรักและสันติภาพ และการใช้ยาเสพติด เป็นต้น

การยกย่องเทิดทูนดนตรีหรือว่าเป็นดนตรีที่ดีที่สุด ไพเราะที่สุด ได้มาจาก ประวัติ การเกิดของดนตรีร็อกในสหรัฐอเมริกาและอังกฤษซึ่งสังคมมีความเหลื่อมล้ำ มีการแบ่งชนชั้น และเชื้อชาติ เด็กวัยรุ่นซึ่งเป็นชนชั้นกลางต้องการหาทางออกโดยการตัดหลังพวกผู้ดีชั้นสูง โดยการเหยียบย่ำดนตรีชั้นสูงและเทิดทูนดนตรีร็อกให้พวกผู้ดีได้เจ็บแค้น ในเทปเพลงร็อกของไทยทั้ง 4 แนว จะมีเพลงที่บรรยายถึงคุณค่าของดนตรีร็อกอยู่แทบทุกชุด โดยเฉพาะใน แนวเฮฟวีเมทัลจะมีหลายเพลงแสดงออกถึงความเป็นร็อกที่ชัดเจนทั้งเนื้อหาและรูปแบบ เช่น เพลง "ร็อกเกอร์" ของคณะหินเหล็กไฟ , เพลง "ดนตรี" ของคณะเนื้อกับหนัง เป็นต้น

การแสดงออกซึ่งอุดมการณ์ในเพลงร็อกเกอร์นั้นนอกจากจะดูจากเนื้อหาคำร้องที่ปรากฏอยู่ในบทเพลงแล้ว สิ่งที่เห็นได้ชัด คือ แนวดนตรีเป็นแบบเฮฟวีเมทัล ที่มีเสียง กลองและเบสที่ดังและหนักแน่น เสียงกีตาร์ไฟฟ้าใช้เอฟเฟ็คดีสทอร์ชัน (Distortion) ที่ให้เสียงแตก การโซโล่กีตาร์ที่ดุเดือด เผ็ดร้อน รวดเร็ว และที่สำคัญคือการร้องที่ตะเบ็งจน สุดเสียง มีการตะโกนและการครวญครางอย่างเต็มที่ การแสดงออกซึ่งอุดมการณ์ร็อก อีกประการหนึ่ง คือ ดูได้จากรูปแบบการแต่งกายของศิลปินและแฟนเพลง เริ่มตั้งแต่ การไว้ผมยาวจนถึงกลางหลัง การนุ่งกางเกงยีนส์รัดรูป ใส่ชุดโทนสีดำ การพูดจาห้วนๆ และ การใช้ชีวิตที่อิสระเสรีแบบศิลปินร็อก เป็นต้น

ปฐมพงษ์ สมบัติพิบูลย์ ผู้นำวง , นักร้องนำและผู้แต่งเพลงของวงหินเหล็กไฟ เคยให้สัมภาษณ์ว่าวงดนตรีร็อกรุ่นเก่าที่เขาประทับใจ คือ ยูไรฮีพ (Uraheep) , ดีพเพอร์เพิล (Deep Purple) และ แบลคแซ็บบาธ (Black Sabbath) ส่วนวงดนตรีร็อก รุ่นใหม่ที่เขาชอบ คือ เนอรัวานา (Nirvana) , เรดฮอท (Red Hot) และ เมทัลลิกา (Metallica) (T- Club , 2538 : 13)

เพลงร็อคในประเทศตะวันตกถือว่าเป็นกระแสหลักไปแล้ว แต่ในเมืองไทยยุคปัจจุบัน(พ.ศ. 2539) เพลงป๊อปยังคงเป็นกระแสหลักในวงการเพลงอยู่ เพลงร็อคยังคงเป็นที่นิยมของคนกลุ่มน้อย ภาพลักษณ์ของดนตรีร็อคยังถูกมองในแง่ลบในสายตาคนทั่วไป โดยเฉพาะผู้ที่มียอำนาจในสังคม ในทางการเมืองผู้ที่มีอำนาจควบคุมสื่อมวลชนยังคงเป็นกลุ่มอนุรักษ์นิยมฝ่ายขวาที่พยายามฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมไทยที่เป็นของคนชั้นสูงและยกย่องวัฒนธรรมตะวันตกแบบผู้ดีอังกฤษ แต่ดนตรีร็อคเป็นสิ่งที่ขัดกับวัฒนธรรมผู้ดีโดยสิ้นเชิง ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกที่รุนแรง ความคิดที่แหกคอกก็ตาม สิ่งเหล่านี้ยังถือว่าแรงเกินไปสำหรับสังคมไทย เพลงร็อคของไทยโดยมากจึงต้องพยายามเสนอเพลงที่มีรูปแบบและเนื้อหาที่นุ่มนวลแบบเพลงป๊อป แต่หนักแน่นแบบร็อคไว้ แล้วค่อย ๆ แทรกด้วยเพลงแนวร็อคที่หนักหน่วงทีละน้อย ๆ เมื่อมีจังหวะเหมาะสมจึงประกาศตัวเองอย่างชัดเจนถึงความเป็นร็อค ถึงแม้จะรู้ว่ายังมีพวคน้อยแต่ก็เชื่อว่ากลุ่มร็อคเกอร์มีความแข็งแกร่งและเหนียวแน่น และยังได้เรียกร้องให้ผู้ที่ยินยอมเพลงร็อคให้รวมพลังกันไว้ รัชชาจุติยืนไว้อย่าห่อแท้ ตั้งเพลงร็อคเกอร์ท่อนหนึ่งว่า

.....

" ..... หลายคนไม่แกร่งพอ	บางคนย่อท้อผันแปร
ไม่มีแม้จุติยืน	ใจไม่ถึง
ร็อคเกอร์ผู้กล้าหาญ	รวมพลังเข้าไว้
ร็อคไม่มีวันตาย	เราร็อคเกอร์

ฝากบทเพลงนี้มอบไว้ให้คุณ "

ภาพความรุนแรงและความก้าวร้าวของศิลปินร็อคที่มีการแสดงออกโดยการปลดปล่อยความกดดันที่อยู่ในจิตใจ จะเห็นได้ชัดในเสียงของดนตรี เสียงร้องและท่าทางการแสดงบนเวที ภาพของศิลปินร็อคจะไม่ใช่นักเต้นที่มีหน้าตาอ่อนหวาน แต่จะมีท่าทางที่เข้มแข็งดูจริงจัง เสียงดนตรีที่แข็งกร้าว ครึกโครม เสียงร้องตะเบ็งจนสุดและร้องตะโกน ในแนวเฮฟวีเมทัลจะเห็นได้ชัดเจนที่สุด ในแนวอื่น ๆ ก็มีให้เห็นเป็นบางชุด เช่น แนวโปรเกรสซีฟ ร็อค

ของ ปฐมพร , แนวคันทรีรีคของคาราบาว เป็นต้น

ความเป็นปัจเจกชนจะเห็นได้ในดนตรีรีค เพราะดนตรีรีคนั้นเป็นดนตรีที่สร้างขึ้นโดยวัยรุ่นและเพื่อวัยรุ่น วัยรุ่นเป็นวัยที่กำลังค้นหาตัวเองและยังสับสน การมองปัญหาของวัยรุ่นจึงยึดเอาตัวเองเป็นจุดศูนย์กลาง เพลงรีคจึงมีเพลงที่เป็นการรำพึงรำพันกับตัวเอง หลายเพลง เป็นการครุ่นคิดคำนึงถึงความคิดของตัวเอง การพูดกับตัวเอง การปลอบใจตัวเอง การสอนตัวเอง เป็นต้น เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็ต้องต่อสู้แก้ปัญหาด้วยตัวเอง

เรื่องเกี่ยวกับยาเสพติด การใช้ยาเสพติดในชีวิตจริง ในขณะที่แต่งเพลง หรือแม้แต่ขณะเล่นดนตรีก็ตาม เพลงรีคของไทยกล่าวถึงยาเสพติดบ้างเหมือนกันแต่กล่าวถึงในด้านที่เป็นลบ คือพูดถึงโทษของการเสพยามากกว่าที่จะพูดถึงความสุขที่ได้รับ นับว่าผู้แต่งเองคงเคยสัมผัสยาเสพติดด้วยตัวเองหรือไม่ก็เคยเห็นคนใกล้ชิดติดยามาแล้ว จึงรู้สึกของมันดีและไม่อยากให้เพื่อนหลงผิดอีก เป็นการส่งสารจากเพื่อนเตือนไปยังเพื่อนด้วยภาษาเดียวกันคือภาษารีค อารมณ์เพลงนั้นให้บรรยากาศเช่นเดียวกับเพลงแอชิตรีคและอันเตอร์กราวด์ของต่างประเทศ ตัวอย่างเพลงที่เกี่ยวกับยาเสพติด ได้แก่ เพลงกัญชา ของคณะเนื้อกับหนัง , เพลงลูกแก้วและเพลงลูซี่มา ของคาราบาว เป็นต้น

2. การสะท้อนสังคม ดนตรีรีคเป็นดนตรีที่เกิดขึ้นในสังคมใหญ่ที่มีปัญหาต่าง ๆ มากมาย ศิลปินรีคยอมไม่อาจแยกตัวเองออกจากสังคมได้ เนื้อหาของเพลงรีคจึงไม่จำกัดอยู่แค่เรื่องรักใคร่ของหนุ่มสาว แต่ได้สะท้อนสภาพสังคมและปัญหาต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมออกมาเป็นเพลง เรื่องราวที่เพลงรีคของไทยนำเสนอ ได้แก่

2.1 ชีวิตของผู้ที่ผิดหวัง และผู้ด้อยโอกาส ได้แก่ ชีวิตวัยรุ่นที่ผู้ใหญ่ไม่เข้าใจ การให้กำลังใจผู้ผิดหวัง คนติดยา เด็กถูกผู้ใหญ่ทอดทิ้ง เป็นต้น

2.2 การโจมตีสังคม ปัญหาสังคมและความไม่เป็นธรรมในสังคม จะเห็นชัดเจนในเพลงของปฐมพร , คาราบาว และ ดีโอฟาร์โปรเจค ชุด ไตรภาค เป็นต้น

2.3 การยกย่องเชิดชูวีรชนที่อยู่ในใจของศิลปิน วีรชนนั้นมักจะเป็นคนที่ถูกสืมหรือคนดีที่สังคมไม่เห็นคุณค่า เช่น คนจน , คนบ้านนอก , กรรมกร (เพลงล และ สมเด็จพระเจ้าตากสิน (เพลงเจ้าตาก ของคาราบาว) ฯลฯ

3. สังคมในอุดมคติ คือการใฝ่ฝันถึงสังคมที่พวกเขาต้องการ การฝันถึงสังคมในอุดมคติ แสดงออกหลายรูปแบบ ได้แก่

3.1 ปรัชญา คำสอน และศาสนา เช่น เพลง "อัตตาหิ อัตโนนาโถ"ของ เนื้อ กับหนัง

3.2 การถามหาสังคมที่ดีงาม ได้แก่ เพลง "แดนศิวิไลซ์" ของธเนศ วรากุลนุเคราะห์ ฯลฯ

3.3 การชมธรรมชาติอันสวยงาม เช่น เพลง "รุ่งกินน้ำ" ของอัสนี - วสันต์ และเพลง "ยามเช้า" ของ หรั่ง ร็อคเคสตรา เป็นต้น

3.4 สังคมที่มีอิสระเสรีภาพและสันติภาพ ไม่มีการแบ่งชนชั้นและการเอารัดเอาเปรียบกัน เช่น เพลงลำดับ 11 ชุด พรายโต้สำนัก ของ ปฐมพร

4. ความรัก เพลงร็อคนั้นมีเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องความรักก็จริง แต่ความรักของเพลงร็อคนั้นมีความแตกต่างจากเพลงป๊อปทั่วไป ลักษณะของเพลงรักที่ปรากฏอยู่ในเพลงร็อค คือ

4.1 เป็นความรักที่ถูกกีดกันจากผู้ใหญ่ แม้ว่าหญิงชายจะเต็มใจทั้งสองฝ่าย แต่ผู้ใหญ่ไม่เห็นด้วย จึงกลายเป็นรักต้องห้าม เช่น เพลง "สองคน" ของ ทิน เทลิก ไฟ

4.2 เป็นความรักที่เจ็บปวดรวดร้าว ขมขื่นและทรมานเหลือเกินจนยากที่จะบอกให้ใครเข้าใจ เช่น เพลง "จุดเดิม" ของ ใหม่ เจริญปุระ

4.3 เป็นความรักที่เจ็บปวดแต่ก็สะใจและเต็มใจที่จะรับความเจ็บนั้น เช่น เพลง "จะโทษใคร" ของหรั่ง ร็อคเคสตรา

4.4 ความรักที่มีต่อเพื่อน

ความรักที่ศิลปินร็อคให้ความสำคัญมากที่สุด คือความรักและความผูกพันที่มี

ต่อเพื่อน เพื่อนเป็นบุคคลที่วัยรุ่นเชื่อถือและไว้วางใจมากกว่าใครทั้งสิ้น มีเพลงที่กล่าวถึงเพื่อนมากกว่าความรักที่มีต่อพ่อแม่ หรือผู้ปกครอง เพลงที่กล่าวถึงเพื่อนมักจะเป็นเพลงที่ให้กำลังใจเพื่อนที่มีปัญหา เพื่อนที่กำลังท้อใจ หรือ เพื่อนที่กำลังผิดหวัง เพลงมักจะแนะนำให้ออกกำลังกาย และ ให้กำลังใจ เช่น เพลง "ศรัทธา" และ "ที่สุดสุด" ในชุดผีเสื้อกับพายุ ของ โหม่ เจริญปุระ และ เพลง "สู้" ของ หิน เหล็ก ไฟ เป็นต้น

สรุปและอภิปรายผล

เพลงไทยสมัยนิยมแนวร็อคกำเนิดขึ้นเมื่อสิบกว่าปีมานี้เอง โดยได้รับอิทธิพลจากดนตรีร็อคแบบอเมริกาและอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นทำนอง , จังหวะ , เสียงประสาน , เครื่องดนตรีที่ใช้ , เสียงร้อง , แนวคิด ตลอดจนรูปแบบการแต่งกายก็ตาม สิ่งที่แตกต่างกัน ตะวันตก คือ มีเนื้อร้องเป็นภาษาไทย มีการผสมผสานดนตรีแบบไทยและแนวคิดแบบไทยเข้าไปด้วย

ความจริงแล้วดนตรีร็อคได้เข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่ประมาณ 2503 เป็นต้นมา ในยุคของเอลวิส เพรสลีย์ แต่ขณะนั้นวัฒนธรรมดนตรีแบบร็อคกับวัฒนธรรมดนตรีแบบไทยยังแตกต่างกันมาก จนมีอาจจะผสมผสานกันได้เลย เพลงไทยส่วนมากจะมีลีลาอ่อนหวานนุ่มนวล ส่วนเพลงร็อคมีลีลาที่หนักหน่วงเร่งเร้า เพลงไทยกับเพลงร็อคในยุคแรกจึงแยกกันอยู่โดยสิ้นเชิง คนส่วนใหญ่โดยเฉพาะผู้ใหญ่ส่วนมากมองดนตรีร็อคว่าหยาบกระด้างไม่มีสุนทรีย์และเป็นตัวทำลายวัฒนธรรมไทย พวกที่ฟังเพลงร็อคในระยะแรกจึงเป็นเพียงคนกลุ่มเล็ก ๆ ที่คนทั่วไปมองว่าเป็นแพชั่นอย่างหนึ่ง ต่อมาเมื่อถึงยุคฐานทัพ จีไอ ของสหรัฐ ฯ ดนตรีร็อคเริ่มเข้ามาสถิตอยู่ในสังคมไทยอย่างถาวร แต่ยังไม่สามารถรวมกับเพลงไทยสากลได้ วงดนตรีไทยสากลสมัยนี้จึงต้องรับหน้าที่ 2 บทบาท คือ ต้องเล่นเพลงสองแนวในงานเดียวกัน คือ เพลงไทยสากลแบบลูกกรุงหรือลูกทุ่งแนวหนึ่ง กับเพลงสากลแบบเพลงร็อคอีกแนวหนึ่ง ต่อมาเมื่อกฎหมายลิขสิทธิ์มีผลบังคับใช้ เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2522 นักแต่งเพลงไทยจึงต้องเลิกลอกเลียนแบบเพลงสากล หันมาแต่งเพลงเอง ในตอนแรกได้นำเอาเพลงลูกทุ่งและลูกกรุงที่มีอยู่เดิมมาเรียบเรียงดนตรีใหม่ให้มีสำเนียงแบบเพลงร็อค แต่เนื้อร้องและทำนองยังคงเดิม ต่อมาจึงได้แต่งขึ้นใหม่ แต่ยังคงมีทำนองอ่อนหวานและนุ่มนวลคล้ายเพลงลูกกรุงหรือลูกทุ่งอยู่ โครงสร้างของคำร้องก็มีวรรคตอนและสัมผัสแบบกาพย์กลอน

เนื้อหาของคำร้องก็ยังคงเป็นเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ หรือชมธรรมชาติสวยงามอยู่ เรียกกันว่า " เพลงสตริง " เพลงสตริงได้พัฒนาเรื่อยมาจนมีรูปแบบใกล้เคียงเพลงสากลของตะวันตกมากขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ว่าจะ เป็นคุณภาพของดนตรีและการใช้เทคนิคการบันทึกเสียงที่ทันสมัย จนเมื่อเราฟังเพลงไทยสากลยุคใหม่ในก่อนที่จะเป็นการบรรเลงไม่มีเนื้อร้องแล้วเราแทบจะแยกไม่ออกเลยว่าเป็นเพลงไทยหรือเพลงสากล จนกว่าจะได้ยินเสียงร้องที่เป็นภาษาไทยจึงจะรู้ว่า เป็นเพลงไทย ในช่วงนี้เป็นช่วงที่อุตสาหกรรมเพลงกำลังเฟื่องฟู ผู้ผลิตเทปเพลงได้พยายามผลิตเพลงในแนวต่าง ๆ มาวางในท้องตลาด ในช่วงเวลาที่เพลงไทยสมัยนิยมมีความคล้ายคลึงกับเพลงป๊อปของสากลมากนี้เอง เพลงแนวร็อคของไทยจึงเป็นเพลงประเภทหนึ่งที่เป็น ที่ยอมรับในสังคมไทยมากขึ้น มีแฟนเพลงวัยรุ่นจำนวนมากให้ความสนใจเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนปัจจุบันเพลงแนวร็อคได้เข้าไปมีบทบาทในเพลงไทยสมัยนิยมประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเพลงป๊อป , เพลงลูกทุ่ง , ลูกกรุงและเพลงเพื่อชีวิต เป็นต้น แม้กระทั่งเพลงไทยเดิมก็ยังมี การนำมาเรียบเรียงให้เป็นเพลงร็อค

ในช่วงปี พ.ศ. 2536-2539 จึงถือเป็นยุคทองของเพลงแนวร็อค มีเพลงสมัยนิยมแนวร็อคออกมามากมาย มีศิลปินที่ประกาศตัวเองว่าเป็นศิลปินร็อคกว่าครึ่งร้อยคนละ มีเทปเพลงและแผ่นซีดีเพลงแนวร็อคออกมามากมายเต็มตลาดเทปเพลง เพลงร็อคจึงไม่ใช่เป็นเพียงแค่แฟชั่นอีกต่อไป เพลงร็อคได้กลายเป็นเพลงไทยสากลอีกประเภทหนึ่งที่มีกลุ่มศิลปินผู้สืบทอดกันต่อมาตั้งแต่อดีตจนเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน มีผู้ฟังที่เป็นวัยรุ่นและวัยกลางคนจำนวนมากให้ความสนใจติดตามผลงานของศิลปินร็อคอย่างเหนียวแน่น ยอดขายของเทปเพลงร็อคสูงขึ้นกว่ายุคที่ผ่านมา

จากการวิจัยเทปเพลงร็อคที่ผลิตออกจำหน่ายในช่วงปี พ.ศ. 2526-2538 พบว่า เพลงร็อคของไทยมีเรื่องราวที่น่าสนใจหลายอย่าง ที่แตกต่างจากเพลงไทยสมัยนิยมประเภทอื่น ๆ พอสรุปได้ดังนี้คือ

1. รูปแบบดนตรี เพลงร็อคเน้นรูปแบบดนตรีมากกว่าคำร้อง รูปแบบดนตรีหมายถึงเสียงดนตรีที่ออกมาจะต้องมีพลังแรง เสียงดัง แสดงถึงฝีมือของผู้เล่นและมีระบบเสียงที่ทันสมัย เสียงของเพลงร็อคจะต้องสร้างความตื่นเต้นเร้าใจแก่ผู้ฟังและสนองอารมณ์ของวัยรุ่นที่ถูกกดดันได้เป็นอย่างดี แม้ว่าบางเพลงจะมีเนื้อร้องที่ฟังไม่รู้เรื่องก็ตาม แต่ก็ไม่ใช่สิ่งที่สำคัญเพราะดนตรีร็อคสื่อสารด้วยเสียงดนตรีมากกว่าด้วยคำ ลักษณะเช่นนี้เป็นสิ่งที่สืบทอดมาจากเพลงร็อคแบบตะวันตกอย่างชัดเจน

2. เสียงร้อง เสียงร้องในเพลงแนวร็อคจะแตกต่างจากเพลงประเภทอื่น ๆ อย่างชัดเจน ระดับเสียงร้องโดยเฉลี่ยจะสูงกว่าปกติ ลักษณะการร้องเน้นอารมณ์ความรู้สึกอย่างมาก มีการตะโกน การกระแทกกระทั้นเสียง มีการกรีดร้องและครวญครางเช่นเดียวกับเพลงร็อคของตะวันตก อย่างที่ไม่เคยมีมาก่อนในเพลงไทยสากล จะเห็นได้ชัดในแนวเฮฟวีเมทัล และโปรเกรสซีฟร็อค

3. เนื้อหาของคำร้อง ส่วนใหญ่แล้วยังคงเป็นเรื่องรักใคร่ของหนุ่มสาวอยู่ แต่ก็มีอยู่ 2-3 ชุด ที่ไม่มีเรื่องรักใคร่เลย เช่น ชุดมิน ของ คาราบาว ชุดพรายใต้สำนักของปฐมพร , ชุดมาตะกัญชา ของคณะเนื้อกับหนัง เป็นต้น แสดงว่าเพลง แนวร็อคส่วนใหญ่ยังมีเนื้อหาที่เอาใจตลาดเช่นเพลงป๊อปอยู่ อาจเป็นเพราะเป็นช่วงที่อยู่ในระยะเริ่มแรกของเพลงร็อคซึ่งเป็นระยะทดสอบผู้ฟัง เข้าทำนองขว้างก้อนหินถามทางอยู่ เพลงร็อคของไทยยังมีกลิ่นไอมนต์สังคมนหรือผู้มีอำนาจมากนัก โดยมากจะหลีกเลี่ยงไปเป็นทำนองล้อเลียนที่แทรกอารมณ์ขันมากกว่าที่จะโจมตีตรง ๆ เพราะวัฒนธรรมไทยชอบการประนีประนอม ไม่ชอบให้ใครวิจารณ์อย่างตรงไปตรงมา คนไทยถูกสอนให้เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ให้ความสำคัญต่อผู้มีพระคุณ ผู้ใหญ่หรือผู้มีพระคุณในความคิดของคนไทยก็คือ ผู้ปกครอง , ผู้บริหารประเทศ , เจ้านายชั้นผู้ใหญ่ เป็นต้น สังเกตได้ว่าเพลงแนวร็อคที่ประสบความสำเร็จในด้านการตลาดนั้นจะต้องมีเนื้อหาที่ไม่แหวกแนวไปจากกระแสหลักมากนัก เช่น ชุด หิน เหล็ก ไฟ ของ คณะหินเหล็กไฟ , ชุดคนพันธุร็อคของ ไฮร็อค และชุดร็อคเล็ก ๆ ของไมโคร เป็นต้น แต่ก็มีเทป

เพลงบางชุดที่กล้าที่จะเสนอเนื้อหาที่แหวกกฎเกณฑ์ โดยไม่แคร์ว่ากระแสหลักจะเป็นเช่นไร เช่น ชุดพรายใต้สำนัก ของปฐมพร และชุดมินของคาราบาว เป็นต้น

เพลงที่มีเนื้อหาทวนกระแสลักษณะนี้ ถ้าจะประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งได้นั้นจะต้องมีเนื้อหาที่ดี มีแนวคิดที่มีเหตุผล ที่สำคัญคือรูปแบบดนตรีจะต้องดีด้วย ถ้าเนื้อหาดี ความคิดดี แต่รูปแบบของดนตรีและรูปแบบการประพันธ์คำร้องไม่มีคุณภาพ ก็ยากที่จะได้รับการต้อนรับจากผู้ที่สนฟังเพลงแนวรีอ็อค

4. การแต่งกายของศิลปินรีอ็อค สังเกตดูการแต่งกายของศิลปินเพลงรีอ็อคจากยุโรป ปกเทปและจากการปรากฏตัวทางสื่อมวลชน ซึ่งยังคงเลียนแบบศิลปินรีอ็อคของต่างประเทศอยู่มาก ไม่ว่าจะเป็นการไว้ผมยาว, เสื้อผ้าและเครื่องประดับต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะศิลปินเพลงรีอ็อคของไทยต่างก็มีต้นแบบที่เป็นศิลปินรีอ็อคของต่างประเทศอยู่ในใจอย่างน้อย 1 คน หรือ 1 คณะ พวกเขาพยายามเลียนแบบการแต่งกาย, สไตส์การเล่นและการร้อง, การดำเนิน ชีวิต ตลอดจนแนวคิดและปรัชญาที่เขายึดถือ การแต่งกายของศิลปินรีอ็อคนั้น ถือว่าเป็นการประกาศตัวเองว่าเป็นรีอ็อคเกอร์ และเพื่อส่งสารไปยังพวกที่มีรสนิยมเดียวกันนั่นเอง แฟชั่นการแต่งกายตามแบบศิลปินรีอ็อคนั้นไม่ได้จำกัดเฉพาะศิลปินเพลงรีอ็อคเท่านั้น แต่ศิลปินเพลงแนวอื่น ๆ และแฟนเพลง ก็นิยมแต่งตัวแบบศิลปินรีอ็อค ฉะนั้นการที่จะตัดสินว่าผลงานของศิลปินชุดใดเป็นเพลงรีอ็อคนั้นจะดูเพียงแคศิลปินไว้ผมยาว แต่งชุดยีนส์ และใส่เสื้อสีเข้มข้อมไม่ถูกต้องเสมอไป ถ้าจะให้แน่นอนต้องฟังดูที่รูปแบบและเนื้อหาของบทเพลงโดยตรง

จากลักษณะเฉพาะของเพลงไทยสมัยนิยมแนวรีอ็อคที่กล่าวมานั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันในระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควร เส้นทางของเพลงรีอ็อคมีผู้ร่วมเดินและมีผู้สืบทอดอยู่อย่างไม่ขาดสายชวบนแล้วชวบนเล่า และนับวันจะเพิ่มมากขึ้น เพลงรีอ็อคในสังคมไทยจึงไม่ใช่เป็นเพียงแค่นิยมหรือแฟชั่น แต่ดนตรีรีอ็อคเป็นอุดมการณ์ อุดมการณ์ที่ประกอบไป

ด้วยชุดของความคิดต่าง ๆ ความรู้สึกและความพร้อมที่จะลงมือกระทำ ค่านิยมและความคิดที่ปรากฏอยู่ในเพลงไทยสมัยนิยมแนวร็อคนี้ เป็นสิ่งที่ผู้ผลิตได้ตั้งใจเลือกขึ้นมาเพื่อเผยแพร่ โดยใช้ดนตรีเป็นสื่อ

อุดมการณ์ของศิลปินเพลงร็อคที่ผู้วิจัยพบจากการวิเคราะห์เพลง เป็นอุดมการณ์ที่มีอยู่ทั้ง 3 ประเภท คือ อุดมการณ์หลัก , อุดมการณ์แบบเสนอทางเลือก และอุดมการณ์แบบต่อต้าน ถ้าพิจารณาจากเนื้อหาคำร้องที่มีอยู่ในเพลงร็อคไทยที่ 50 ชุดแล้ว อุดมการณ์ที่พบมากที่สุด คือ อุดมการณ์เสนอทางเลือก คือไม่ได้คัดค้านระบบ อย่างรุนแรง เพราะในสังคมไทยยังชอบการประนีประนอมมากกว่า แต่ถ้าพิจารณาจากรูปแบบของดนตรีแล้วซึ่งประกอบด้วยเสียงดนตรีและเสียงร้องแล้วจะเห็นว่าเป็นอุดมการณ์ต่อต้าน คือเป็นการต่อต้านโดยนัย คือไม่ได้บอกเป็นคำพูดโดยตรงแต่แสดงออกทางเสียงดนตรีและเสียงร้อง ส่วนอุดมการณ์ที่มุ่งส่งเสริมอุดมการณ์หลักนั้นมีน้อยที่สุด โดยเฉพาะอุดมการณ์ที่มาจากเบื้องบน โดยกลุ่มผู้มีอำนาจในสังคมที่ต้องการสร้างขึ้นมากเพื่อครอบครองความเป็นเจ้าอุดมการณ์ด้วยแล้ว จะพบน้อยในเพลงแนวร็อค อุดมการณ์ของเพลงแนวร็อคจะเน้นความเป็นปัจเจกชนมากเป็นพิเศษ การตัดสินใจหรือการประเมินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ จะเอาตัวเองเป็นศูนย์กลางมากกว่าที่จะยอมขึ้นต่อระบบ

จากข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์พบว่ายังมีความไม่ลงตัวระหว่างรูปแบบดนตรีและเนื้อหาคำร้องของศิลปินเพลงร็อคไทยคือ มีเพลงแนวร็อคของไทยจำนวนมากที่มีรูปแบบที่มีลักษณะเป็นเพลงร็อค อย่างชัดเจน แต่เนื้อหาคำร้องกับไม่ต่างจากเพลงป๊อปทั่ว ๆ ไป คือ เน้นเรื่องความรัก , ความสุข , ความผิดหวัง และความสวยงาม แสดงถึงความขัดแย้งกันระหว่างเนื้อหาและรูปแบบของเพลงซึ่งแบ่งได้ 3 แบบดังนี้คือ

1. เพลงที่มีรูปแบบต่อต้านระบบรุนแรงแต่เนื้อหากลับตามกระแส ซึ่งมีมากในเพลงประเภทเฮฟวีเมทัล

2. เพลงที่มีรูปแบบที่รุนแรงและเนื้อหารุนแรงด้วยจะพบน้อย โดยมากจะสอดแทรกอยู่ในเทปบางชุด เช่นในแนว เฮฟวีเมทัล ของ หินเหล็กไฟ , แนวโปรเกรสซีฟร็อก ของ ปฐมพร และแนวคันทรี่ ของคาราบาว เป็นต้น :

3. เพลงที่มีรูปแบบรุนแรงปานกลางและเนื้อหาอ่อนหวานหรือปานกลาง มีมากในเพลงแนวป๊อปร็อกและแนว คันทรี่

ส่วนเพลงประเภทที่มีรูปแบบอ่อนหวานและเนื้อหาก็อ่อนหวานด้วยแทบไม่ปรากฏเลยในเพลงร็อกไทย

ในประเด็นนี้ผู้วิจัยคิดว่าศิลปินร็อกของไทยยังขาดทักษะในการถ่ายทอดความคิดและอุดมการณ์ออกมาเป็นคำร้อง ศิลปินร็อกไทยยังขาดลักษณะที่เป็นปัญญาชน คือการแสดงความคิดเห็นที่เป็นทัศนคติต่อสังคม ศิลปินร็อกยังไม่กล้าวิจารณ์สังคมและไม่กล้าโจมตีสิ่งที่ตนคิดว่าไม่ถูกต้อง คือไม่กล้าเป็นผู้นำในด้านการแสดงความคิดเห็นในเรื่องใหญ่ ๆ เช่น การเมืองและสังคม แต่กล้าเป็นผู้นำในเรื่องใกล้ตัวมากกว่า เช่น การแต่งกาย การดำเนินชีวิต เป็นต้น สิ่งนี้เองทำให้แฟนเพลงร็อกที่ฟังเพลงร็อกของต่างประเทศอยู่ด้วยเกิดความรู้สึกว่าเพลงร็อกของไทยนั้นคุณภาพยังห่างไกลกับเพลงร็อกของต่างประเทศ

การที่เพลงร็อกของไทยส่วนใหญ่ยังมีเนื้อหาไม่เข้มข้นตามอุดมการณ์ร็อกนั้น นอกจากเป็นเพราะความไม่พร้อมของศิลปินแล้ว ในด้านสังคมไทยเองก็ยังไม่พร้อมที่จะรับเช่นกัน กระแสความคิดของสังคมไทยในยุคปัจจุบันนั้นมีกระแสหลักอยู่สองกระแสที่กำลังต่อสู้ซบเคี้ยวกันอย่างหนักคือกระแสอนุรักษ์นิยมและกระแสเสรีนิยม แม้ว่านักสังคมวิทยาส่วนมากจะทำนายว่าในที่สุดแล้วกระแสเสรีนิยมจะเป็นฝ่ายชนะก็ตาม แต่สำหรับสังคมไทยแล้วมีข้อยกเว้นที่แตกต่างจากสังคมอื่นคือ กระแสอนุรักษ์นิยมมีความเหนียวแน่นมาก มีการใช้สื่อมวลชนทุกรูปแบบในการครอบงำความคิดของคนในสังคมให้ยึดมั่นในอุดมการณ์หลักอย่างเต็มที่ อุดมการณ์และความคิดใดที่ขัดกับอุดมการณ์อนุรักษ์นิยมก็จะถูกต่อต้านและถูกกีดกันออกไป ดนตรีร็อกเป็นวัฒนธรรมที่เป็นปรปักษ์กับวัฒนธรรมฝ่ายอนุรักษ์นิยมมาตั้งแต่อดีต

ย่อมไม่อาจจะฝ่าฟันเข้ามาในสังคมไทยโดยง่ายตายนัก

เพลงร็อคในยุคปัจจุบัน (พ.ศ. 2539:) เปรียบเหมือนทารกที่เพิ่งเริ่มเดินได้ ยังต้องอาศัยผู้ใหญ่อยู่บ้าง เพลงร็อคจึงต้องเข้าสังกัดบริษัทผู้ผลิตเทปเพลงขนาดใหญ่จึงจะประสบความสำเร็จได้ แนวโน้มในอนาคตผู้วิจัยคิดว่ารูปแบบและเนื้อหาของเพลงร็อคจะยิ่งเพิ่มความหนักแน่นและรุนแรงยิ่งขึ้น เพราะสังคมไทยนั้นกำลังพัฒนาเป็นสังคมอุตสาหกรรมเต็มรูปแบบเช่นเดียวกับในสหรัฐฯ และยุโรป ปัญหาสังคมและความรุนแรงต่าง ๆ นับวันจะยิ่งเกิดขึ้นเป็นเงาตามตัว ยิ่งในยุคโลกาภิวัตน์ซึ่งข้อมูลข่าวสารต่อถึงกันโดยทั่วโลก การไหลบ่าของวัฒนธรรมตะวันตกก็ยิ่งมีมากและรวดเร็วยิ่งขึ้น ผู้คนในสังคมนับวันจะยิ่งพบกับความสับสนวุ่นวายมากขึ้น ดนตรีเป็นสิ่งที่จะช่วยปลดปล่อยจิตใจให้หลุดจากความกดดันต่าง ๆ ที่มีอยู่ในจิตใจ ดนตรีในยุคสมัยใหม่ (Modernism) จะต้องเป็นดนตรีที่สร้างความตื่นเต้น เร้าใจ , หนักแน่น , รุนแรง และมีอิสระมากกว่าที่จะเป็นดนตรีเบา ๆ หรือดนตรีที่อ่อนหวานมีแบบแผนและกฎเกณฑ์ตายตัวเช่นดนตรีในยุคก่อน ๆ ดังที่ Tocqueville ได้ทำนายไว้ว่า " สิ่งที่เรียกว่าวัฒนธรรมชั้นสูง (High Culture) จะถูกทำลายลงด้วยสภาพชีวิตอันจำเจน่าเบื่อหน่ายของสังคมอุตสาหกรรมแบบใหม่ เพราะวรรณคดีแบบใหม่จะต้องมีเนื้อหาที่ทำให้คนเกิดความตื่นเต้น พิศวง และประหลาดใจมากกว่าจะให้แสวงหาความเพลิดเพลินรื่นรมย์ใจแบบวรรณคดีโบราณ ศิลปะแบบใหม่จะต้องกระตุ้นอารมณ์ให้ตื่นตัวตื่นเต้น หวาดเสียว มากกว่าที่จะขัดเกลาให้เกิดความสงบในจิตใจ หรือดื่มตำโนสุนทรียะเช่นศิลปะแบบเดิม และนี่คือเนื้อหาและรูปแบบของศิลปะวรรณคดีที่จะมาปรากฏตัวอยู่ในระบบ ของการสื่อสารมวลชนแบบใหม่ "

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเกี่ยวกับดนตรีร็อคของไทยครั้งนี้ นับเป็นครั้งแรกสำหรับงานวิจัยด้านนิเทศศาสตร์และด้านดนตรีแนวร็อคในประเทศไทย จึงมีความยากลำบากในการค้นหา

และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับดนตรีหรือคโนเชิงวิชาการ ข้อมูลที่ยังขาดก็คือรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องราวและประวัติความเป็นมาเพลงหรือคโนในประเทศไทย และการวิเคราะห์ความหมายของเพลงหรือคโนของไทยทั้งด้านรูปแบบและเนื้อหา ผลการวิจัยชิ้นนี้จึงยังขาดความสมบูรณ์อีกหลายด้าน การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับดนตรีประเภทอื่น ๆ ได้มีผู้วิจัยมาแล้วพอสมควร เช่น เพลงไทย (เดิม) , เพลงไทยสมัยนิยมหรือเพลงป๊อปของไทย , เพลงลูกทุ่ง , เพลงลูกกรุง , เพลงพื้นบ้าน และ เพลงปลุกใจ เป็นที่น่าสังเกตว่าการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับดนตรีนั้นมักจะพิจารณาหัวข้อเกี่ยวกับดนตรีที่น่าเสนอหรือสนับสนุนอุดมการณ์อนุรักษ์นิยมซึ่งเป็นอุดมการณ์หลักของสังคมไทย มากกว่าหัวข้อเกี่ยวกับดนตรีที่เกี่ยวกับอุดมการณ์ทางเลือกหรืออุดมการณ์ต่อต้าน หรือพูดอีกนัยหนึ่งก็คือการสนับสนุนการวิจัยส่วนมากนั้นเป็นการเอาใจผู้อำนาจในสังคมมากกว่าที่จะคิดถึงผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ นี่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีผู้สนใจการศึกษาวิจัยด้านนี้น้อย ทั้ง ๆ ที่ข้อเท็จจริงก็ปรากฏอยู่แล้วว่าดนตรีหรือคโนได้กลายเป็นเพลงไทยสมัยนิยมแขนงหนึ่งที่เป็นที่นิยมของวัยรุ่นมานานับสิบปีแล้วและนับวันจะยังมีผู้ฟังมากขึ้น และเพลงหรือคโนเองก็กำลังขยายตัวและส่งอิทธิพลถึงเพลงสมัยนิยมในด้านที่เป็นการท้าทายต่อกระแสหลักมากขึ้นทุกวัน ถ้าปราศจากอิทธิพลของเพลงหรือคโนแล้วโฉมหน้าของเพลงไทยสมัยนิยมในยุคปัจจุบันก็คงไม่หนีไปจากเพลงลูกกรุงในแนวสุนทราภรณ์และสุเทพ วงศ์กำแหง มากนัก การเพิ่มปริมาณของเทปเพลงหรือคโนไทยจะเห็นได้ชัดในปี พ.ศ. 2538 และพ.ศ. 2539 ถ้าจะมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับดนตรีหรือคโนแง่มุมต่าง ๆ ก็จะทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาวิชาการในด้านที่เป็นวัฒนธรรมประชานิยม (Popular Culture) เพราะจะทำให้เราเข้าใจถึงวัฒนธรรมของวัยรุ่น และเข้าใจความรู้สึกนึกคิด ทัศนคติและความต้องการของพวกเขา ตลอดจนเข้าใจถึงความคิดของผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับอุดมการณ์หลักของสังคม หัวข้อเรื่องที่น่าสนใจและท้าทายให้ผู้สนใจในการศึกษาเกี่ยวกับดนตรีหรือคโนรุ่นหลังได้ทำการศึกษาและวิจัยได้ยังมีอีกหลายประเด็น ได้แก่ การวิเคราะห์เพลงแนวหรือคโนของไทยในยุค พ.ศ. 2538 เป็นต้นไป , การวิเคราะห์ผู้ฟังเพลงหรือคโน , การสื่อสารระหว่างศิลปินกับผู้ฟังเพลงหรือคโน , ดนตรีหรือคโนกับวัยรุ่นของไทย , ผลกระทบของเพลงหรือคโนที่มีต่อพฤติกรรมของผู้ฟัง ฯลฯ